ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΚΛΩΔΙΟΥ

Ἡ συνέπειες μιᾶς ἐρωτικῆς συνεντεύξεως στὰ χρόνια τῆς ἀρχαίας Ρώμης. Μιὰ πολύκροτη δίκη, στὴν ὁποία ἀνακατεύθηκε ὁ Κικέρων. Ἡ γυναῖκα τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ ὁ ἀσυλλόγιστος φίλος της. Θορυβώδεις σκηνὲς καὶ ἐπεισόδια. Δραματικοὶ διάλογοι. Τὰ πρακτικὰ τῆς περιεργότερης ἱστορικῆς δίκης. Μιὰ δικανικὴ πάλη. Ὁ Κλώδιος δικαζόμενος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Συνεχίζουμε σήμερα τὴν ἐξιστόρησι τοῦ ἐρωτικοῦ ἐπεισοδίου τοῦ Κλωδίου, τὸ ὁποῖον, ἕνεκα τῶν συνθηκῶν τῆς ἀρχαίας Ρώμης, ἐπῆρε διαστάσεις πολιτικοῦ γεγονότος καὶ εἶχε σπουδαία ἐπίδρασι ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ Κράτους.

Ἡ ἀπόπειρα τοῦ Κλωδίου ἔγινε ἀφορμὴ μεγάλου σκανδάλου. Τὸ θρησκευτικὸ αἴσθημα τοῦ λαοῦ εἶχε προσβληθεῖ καὶ ἡ γυναῖκες πρὸ πάντων ἀπαιτοῦσαν μεγαλοφώνως τὴν τιμωρία τοῦ ἐνόχου. Ἐν τούτοις ὁ Κλώδιος—παρὰ τὴν ἀριστοκρατική του καταγωγὴ—εἶχε πολλὲς φορὲς ὑποστηρίξει τὰ συμφέροντα τῶν Πληβείων, καὶ γι' αὐτὸ ἦταν πολὺ ἀγαπητὸς στὶς τάξεις των. Ἐξ ἄλλου, ἔπειτα ἀπ' ὅσα συνέβησαν στὸ σπίτι του, ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἔδιωξε τὴ γυναίκα του Πομπηΐα, ἡ ὑπόθεσις ἦρθε στὸ ἀνώτατο δικαστήριο, καὶ ὁ Πραίτωρ (ὁ ἀρχιδικαστὴς) ἐκάλεσε τὸν κατηγορούμενο Πόπλιο Κλώδιο, τοὺς κατηγόρους καὶ τοὺς δικαστὰς γιὰ τὴν 4 Μαΐου τοῦ ἔτους 693, ἀμέσως μετὰ τὰ Ἀνθεστήρια.

Τὴν ἡμέρα αὐτή, ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, ἡ Ἀγορὰ τῆς Ρώμης ἐγέμισε ἀπὸ πικνὰ πλήθη.

Κατὰ τὶς ἐννιὰ ἄρχισαν νὰ φτάνουν οἱ ἀντίδικοι, οἱ δικασταί, οἱ συνήγοροι. Ἔφτασε πρῶτος ὁ Κλώδιος. Προχωροῦσε σιγὰ-σιγά, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τέσσερες συνηγόρους, ἀπὸ τοὺς φίλους του καὶ πολλὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, μεταξὺ τῶν ὁποίων ξεχώριζαν ἡ τρεῖς ἀδελφές του, ἡ διαβόητη Κλωδία, ἡ Πούλχρα καὶ ἡ Τέρτσια. Ἦσαν ὅλοι πένθιμα ντυμένοι. Εὐθὺς κατόπιν ἀκολουθοῦσαν οἱ δημόσιοι κατήγοροι, συνοδευόμενοι ἀπὸ πολλὰ σημαίνοντα πρόσωπα τῆς Ρώμης καὶ τὸ μεγάλο ρήτορα Κικέρωνα, ἐχθρὸ ἄσπονδο ἀλλὰ κρυφὸ τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ κόματος τῶν Πληβείων.

Σὲ λίγο, φάνηκε καὶ ὁ Πραίτωρ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς δύο ραβδούχους, τοὺς γραμματικούς του καὶ τοὺς κλητῆρες του. Προχώρησε στὴν Ἐξέδρα, ποὺ ἦταν στημένη στὴ μέση τῆς Ἀγορᾶς καὶ κάθησε στὴ θέσι του.

Μόλις ἄρχισε ἡ συνεδρίασις, ὁ Πραίτωρ ἔδωσε τὸ λόγο στὸν κατήγορο Πούπλιο Λέντουλο, ὁ ὁποῖος ἐκαυτηρίασε τὴν πρᾶξι τοῦ Κλωδίου καὶ ζήτησε τὴν αὐστηρὴ τιμωρία του.

Ἀμέσως μετὰ τὸν κατήγορο, σηκώθηκε ὁ κύριος συνήγορος τοῦ Κλωδίου, ὁ ρήτωρ Κουρίων. Ἐδήλωσεν ὅτι δὲν θὰ ἔλεγε πολλά, γιατί, ἁπλούστατα, ὁ πελάτης του εἶχε ν' ἀποδείξη τὸ ἄλλοθι ὑπὲρ αὐτοῦ. Τὴν 4 Δεκεμβρίου 692, δηλαδὴ στὶς ἐννέα τὸ βράδυ, ὁ Πόπλιος Κλώδιος ἦταν στὴν πόλι Ἰντεράνα τῆς Ὀμβρικῆς, στὸ σπίτι τοῦ φίλου του Κασσινίου, ὡς θὰ ἐβεβαίωναν πολλοὶ εὐϋπόληπτοι μάρτυρες. Ἐτόνισε ἐπίσης ὅτι ὁ πελάτης του ἦταν θῦμα συκοφαντίας.

Ἄρχισε ὕστερα ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων. Πρώτη προσῆλθε ἡ Αὐρηλία, ἡ μητέρα τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος. Ἡ σεβασμία δέσποινα ἐπροχώρησε σοβαρή, ἄπλωσε τὸ χέρι, ὡρκίστηκε στὸ Δία καὶ ἐξιστόρησε τὰ γνωστὰ συμβάντα. Κατόπιν ἐσιώπησε.

Παρουσιάστηκε κατόπιν ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, σοβαρὸς καὶ ἀξιοπρεπής. Εἶπεν ὅτι πολὺ πρὸ τῆς τελέσεως τῆς θυσίας εἶχε ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ ἑπομένως δὲν ἤξερε τί συνέβη κατὰ τὴν ἀπουσία του. Μὲ ὅλες τὶς πιέσεις τῶν κατηγόρων, ὁ σύζυγος τῆς Πομπηΐας ἐπέμενε στὴν ἐπιφύλαξι αὐτή, ἀρνούμενος μάλιστα νὰ πῆ γιὰ τὶς διαδόσεις, «τὸν ὁποῖον τὴν ἀκρίβειαν—ὡς ἔλεγε—δὲν τοῦ ἦταν δυνατὸν νὰ ἐκτιμήσῃ».

—Γιατί λοιπὸν ἔδιωξες τὴ γυναίκα σου; τὸν ρώτησε ὁ κατήγορος Λέντουλος.

—Ἔδιωξα τὴν Πομπηΐα, ἀπάντησε ὁ μάρτυς, διότι τὴν γυναίκα τοῦ Καίσαρος δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν ἀγγίση οὔτε μιὰ ἁπλῆ ὑποψία.

Ἡ ἀπάντησις αὐτὴ τοῦ ὑπερηφάνου Ἰουλίου Καίσαρος ἔμεινε ἱστορική.

Τέταρτος μάρτυς προσῆλθε ἡ δούλη Αἰγύπτα, ἡ ὁποία διηγήθηκε πῶς ἀνακάλυψε τὸν Κλώδιο, γυναικεῖα ντυμένον μέσα στὸ σπίτι τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, τὴν ὥρα τῆς τελετῆς.

* * *

Καλεῖται ἔπειτα μάρτυς ὁ Μάρκος Τούλλιος Κικέρων, ὁ μέγας καὶ πολὺς ρήτωρ, καὶ πολιτικὸς τῆς Δημοκρατίας, ὁ ὁποῖος βεβαιώνει ὅτι τὴν ἡμέρα τοῦ σκανδάλου, ὁ Κλώδιος βρίσκοταν στὴ Ρώμη. Τὸν συνάντησε μάλιστα καὶ μίλησε μαζύ του. Μόλις τελείωσε ὁ Κικέρων, ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου Κουρίων, βλέποντας ὅτι τὸ ἄλοθι τοῦ Κλωδίου κατέρρευε, σηκώθηκε κι' ἄρχισε νὰ μιλάῃ. Προέβη μάλιστα σὲ μιὰ δήλωσι καταληκτικὴ ποὺ ἔθιξε φοβερὰ τὴν τιμὴ τοῦ μάρτυρος:

—Ὅλοι μας ξέρουμε, εἶπε, τὸ φιλόποπτο καὶ δεσποτικὸ χαρακτῆρα τῆς Τερεντίας, τῆς γυναίκας τοῦ Κικέρωνος. Ἡ Τερεντία ἐφαντάσθη ὅτι ἡ Κλωδία, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Κλωδίου, συνέλαβε τὸ παράδοξο σχέδιο νὰ πείση τὸν Κικέρωνα νὰ χωρίση τὴ γυναίκα του καὶ νὰ πάρη αὐτή!... Ἐρωτῶ λοιπὸν τὸν μάρτυρα—γιὰ τὸν ὁποῖον ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι εἶνε προθυμότατος πάντοτε στὶς θελήσεις τῆς συμβίας του—τὸν ἐρωτῶ μήπως ἡ σημερινὴ μαρτυρία του ὑπηγορεύθη ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ ξαναφέρη τὴ διαταραχθεῖσα γαλήνη στὸ σπίτι του;

Στὴν ἐρώτησι αὐτὴ γέλια ἠχηρὰ ἀκούστηκαν ἀπὸ παντοῦ. Ὅταν τὰ γέλια ἔπαψαν, ὁ Κικέρων ἀπάντησε ὅτι ποτὲ δὲν ἐσκέφθη νὰ χωρίση τὴ γυναίκα του γιὰ νὰ πάρη τὴν Κλωδία, *ἂν καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ κατηγορουμένου εἶχε ἀξιόλογη προῖκα ἀπὸ δηνάρια.*

Ὁ ὑπαινιγμὸς αὐτὸς ἦταν τσουχτερός, γιατί ἔλεγαν στὴ Ρώμη ὅτι ἡ ὡραία Κλωδία ἦταν ἐλαφρᾶς διαγωγῆς καὶ ὅτι, δεχομένη χρήματα ἀπὸ τοὺς θαυμαστάς της, εἶχε σχηματίσει σημαντικὴ προῖκα!

Ὅλων τὰ μάτια ἦσαν γυρισμένα τώρα πρὸς τὴν Κλωδία ποὺ εἶχε πάει στὸ δικαστήριο, ἠγεμονικὰ στολισμένη, κι' ἔστεκε πλάϊ στὸν ἀδελφό της.

* * *

Ἐν τούτοις, ἡ δίκη ἐσυνεχίστηκε χωρὶς ἄλλα ἐπεισόδια... Μετὰ τὶς ἀγορεύσεις τῶν συνηγόρων, ὁ Πραίτωρ ἐκήρυξε τελειωμένη τὴ συζήτησι καὶ οἱ κλητῆρες τοῦ Δικαστηρίου ἔφεραν σὲ κάθε δικαστὴ ἀπὸ μιὰ πινακίδα ξύλινη, ἀλειμένη στὴ μία της ἐπιφάνεια, μὲ κίτρινο κερί. Ἔδοσαν ἐπίσης σὲ κάθε δικαστὴ κι' ἀπὸ ἕνα σμιλάρι...

Οἱ δικαστὲς ἐχάραξαν ἐπάνω στὶς κερωμένες πινακίδες τὴν ἀπόφασί τους κι' ἔπειτα τὶς ἔρριξαν στὴν κάλπη. Ἔτσι ἐψηφίζαν οἱ Ρωμαῖοι.

Ὁ Πραίτωρ ἔβγαλε κατόπιν μία-μία τὶς 56 πινακίδες, καὶ μὲ δυνατὴ φωνὴ ἔγνωστοποίησε τὸ γράμμα ποὺ ἦταν χαραγμένο σὲ κάθεμιὰ ἀπ' αὐτές. Εἰκοσιπέντε λοιπὸν πινακίδες ἔφεραν τὸ γράμμα Κ, ποὺ ἐφανέρωνε κ α τ α δ ι κ ά ζ ω, 31 τὸ γράμμα Α, δηλ. ἀ θ ω ώ ν ω. Ἑπομένως, ὁ Πραίτωρ διεκήρυξε ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν δικαστῶν παρεδέχθη ὅτι ὁ Κλώδιος... δὲν ἔπραξε τίποτε ἀπ' ὅσα τοῦ κατηγοροῦσαν καὶ ἀπήγγειλε τὴν ἀθώωσί του.

Ζητωκραυγὲς καὶ ἐπευφημίες θνελλώδεις ἀντήχησαν στὴν Ἀγορά. Οἱ φίλοι τοῦ Κλωδίου τὸν ἐσήκωσαν στὰ χέρια καὶ τὸν ἔφεραν θριαμβευτικὸς στὸ σπίτι του. Καὶ ὅλη ἐκείνη τὴ νύχτα γλεντοῦσαν.

Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ κατέπληξε τοὺς καλοὺς πολίτες τῆς Ρώμης καὶ κυρίως τὸ δικαστικὸ κόσμο. Ἐλέγετο δὲ ὅτι οἱ δικαστὲς ἐδωροδοκήθησαν. Ὅ,τι κι' ἂν συνέβη, ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ Κλώδιος τὴ γλύτωσε φτηνά.

Ἡ Κλωδία εἶχε πάει στὸ δικαστήριο κι' ἔστεκε πλάϊ στὸν ἀδελφό της ἠγεμονικὰ στολισμένη...

τοὺς ἀφανίσω ἀπ' τὸ πρόσωπο τῆς Γῆς!...

Δὲν εἶχε τελειώσει τὴ φράσι της ἡ μοχθηρὴ καὶ σατανικὴ βασσιλομήτωρ καὶ μιὰ τρομερὴ ὁχλοβοὴ ἀκούστηκε ἀπ' τὸ δρόμο. Κραυγές, οὐρλιαχτά, βλαστήμιες.

Ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων ἔσκυψε, κύτταξε ἔξω καὶ μιὰ κραυγὴ ἀγαλλιάσεως ξέφυγε ἀπ' τὸ στόμα της. Ἀνάμεσα στὸ φανατισμένο πλῆθος διέκρινε μερικοὺς ὑπηρέτας νὰ βαστοῦν ἕνα φορεῖο μὲ κατάκλειστα παραπετάσματα. Εἶχαν στριμωχτεῖ μέσα στὸν ὄχλο καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ κάνουν βῆμα. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ἕνα ἀπ' τὰ παραπετάσματα τοῦ φορείου ἀνασηκώθηκε λίγο καὶ μιὰ ὡραία γυναικεία μορφὴ πρόβαλε καὶ κύτταξε ἀνήσυχα ἔξω. Αὐτὸ ἔφτασε. Μερικοὶ μπράβοι τοῦ Ρουτζιέρι εἶδαν ποιὸς ἦταν μέσα στὸ φορεῖο κι' ἄρχισαν νὰ οὐρλιάζουν:

—Ἐδῶ πολῖτες!... Νὰ οἱ ἄθεοι!... Νὰ οἱ Οὐγενότοι!... Στὸ φορεῖο αὐτὸ βρίσκεται ἡ Ἰωάννα ντ' Ἀλμπρέ! Θάνατος στὴν ἄθρησκη βασίλισσα!... Θάνατος στὴν Οὐγενότη!...

Τὸ πλῆθος συνταράχτηκε σάν φουρτουνιασμένο πέλαγος. Βρυχηθμοὶ λύσσας ἀκούστηκαν:

—Θάνατος!... Θάνατος στὴν Οὐγενότη!...

Κι' ἀμέσως, ἀστραπιαίως σχεδόν, οἱ ὑπηρέτες ποὺ μετέφεραν τὸ φορεῖο ποδοπατήθηκαν, τὸ φορεῖο ἀνηρπάγη σὰν καρυδότσουφλο καὶ ἀναποδογυρίστηκε!... Δυὸ γυναῖκες ποὺ βρισκόντουσαν μέσα σ' αὐτὸ πρόφτασαν εἰτυχῶς καὶ πήδησαν ἔξω. Μόλις ὁ ὄχλος εἶδε τὴ μιὰ ἀπὸ αὐτὲς κατελήφθη ἀπὸ λύσσα κι' ἄρχισε νὰ βρυχᾶται:

—Εἶνε ἡ Ἰωάννα ντ' Ἀλμπρέ!... Εἶνε ἡ Οὐγενότη, ἡ ἄθρησκη!... Σκοτῶστε την!... Σκοτῶστε την!...

Ἡ μία τῶν δύο κυριῶν ἦταν πράγματι ἡ βασίλισσα τῆς Ναβάρας. Ἡ τελευταία τὴς στιγμὴ εἶχε φτάσει. Θάνατος σκληρὸς τὴν περίμενε. Ἡ χιλιάδες τοῦ ὄχλου ἦσαν ἕτοιμες νὰ χιμήξουν ἀπάνω της καὶ νὰ τὴν κομματιάσουν!...

Χλωμὴ ἀπὸ τὴν ἀγωνία της ἡ βασίλισσα πρόφτασε νὰ στηριχτῆ πάνω στὴν πόρτα τοῦ μυστηριώδους σπιτιοῦ μὲ τὰ κατάκλειστα παράθυρα.

Ὁ ὄχλος τὴν ἄγγιξε σχεδὸν τώρα... Λίγες στιγμὲς καὶ θὰ κατεκρεουργεῖτο, θὰ ἐσφαγιάζετο...

(Ἀκολουθεῖ)